

आराधयिष्णु *a.* Endeavouring to please, desirous of worshipping.

आरालिकः [अरालं कुटिलं चरति ठक्] 'One who deals crookedly', a cook; (धनलोभेन परप्रोत्साहितः पाचको विषादि-संसुष्टं पचतीति तस्य तथात्वम्) Kau. A. 1. 12.; आरालिको गोविकर्ता सूपकर्ता नियोधकः Mb. 4. 2. 9. (आरालिको उपाकी स्यात् सूपकर्ता तु शाककृत् । तैलाद्यं पचते यस्तु गोविकर्ता स उच्यते ॥ २ ॥ A controller of wild elephants; Mb. 4. 2. 9.; (अराल मत्तगजास्तैः सह कीडति तान् जयति वा आरालिकः).

आरासः Tumultuous noise; तत्मानवजारासा Si. 11. 34.

आरिच् 7 U. To empty.

आरीण *a.* Completely dried; आरीणं लवणजलं समिद्ध-फल-बाण-विद्ध-घोर-फणि-वरम् Bk. 13. 4.

आरिकः [आ-रिच् घञ्] १ Emptying. -२ Contraction. -३ Doubt. -४ Excess.

आरेचित *a.* [अ-रिच्च-णिच् क्त] १ Emptied. -२ Mixed. -३ Contracted; आरेचितभूचतुरैः कटाक्षैः Ku. 3. 5.

आरित्रिक *a.* [P. IV. 2. 116] Pertaining to an oar &c.

आरु 2 P. 1 To cry out, shout; Bk. 17. 24, to low (as cows). -२ To praise.

आर (रा) वः [आ-रु-अप् पक्षे घञ्] १ A cry, howling; वानराश्कुरारवम् Rām. -२ Sound; दधति दधनि धीरानवान् वारीणीव Si. 11. 8, 12. 18, नारावं व्यतनुत मेखलाकलापः 8. 45. Humming; प्रतिमेलिन्दमारावाः Viś. Guṇa. 167. -३ N. of a people. -Comp. -डिपिडमः A kind of drum; चण्डि रसितरशनारवडिण्डममभिसर सरसमलज्जम् Git. 11. 6.

आराविन् *a.* Sounding, noisy; नूपुराराविणा M. 3. 16.

आरुतम् Cry, Crying; निषेदुःशतशस्तत्र दारुणा दारुणास्तः Rām. 6. 106. 31.

आरुः [ऋ-उण्] १ A hog. -२ A crab. -३ N. of a tree. -रुः *f.* A pitcher.

आरुकः A medicinal plant having cooling properties (growing on the Himālayas).

आरुच् *Caus.* To regard as pleasant, choose, like; वासं नारोचयेऽरुण्ये Rām.

आरोकः १ Shining through. -२ Small points of light between the threads of a web.

आरोचन *a.* Shining.

आरुज्, -ज *a.* [आ-रुज्-क] १ Distressing, giving pain. -२ Killing, destroying, breaking; इन्द्र इल्लहा चिदारुजम् Rv. 8. 45. 13.

आरुजत्तु *a.* Ved. Breaking; वीक्षु चिदारुजत्तुभिर्युहा चिदिन्द्र वहिभिः Rv. 1. 6. 5.

आरुणि *a.* [अरुणस्य अपत्यं इच्] Belonging to, or sprung from, Aruna, q. v.; औद्दालकिरारुणिमेत्प्रसृष्टः Kath. 1. 11.

सं. इं. को...४५

-णिः १ N. of Uddalaka : उद्दालक आरुणिः Bri. Up. 3. 6. 1. -२ Descendants of the sage अरुण; परिसरपद्धतिं हृष्यमारुणयो दहरम् Bhāg. 10. 87. 18. -३ The son of the sun, as Yama. -४ The son of Vinata (वैनतेय).

आरुणी *f.* Ved. 'The red one', a name given to the horses of the Maruts which are females; यदारुणीयु तविषीरुयुर्ध्वम् Rv. 1. 64. 7.

आरुणेयः The son of आरुणि, श्वेतकेतु; श्वेतकेतुरुहरुणेय आस Ch. Up. 5. 3. 1; Bri. Up. 6. 1. 1.

आरुध् 7 U. १ To keep or ward off, keep away, restrain; बन्धुता शुचमारुणत् Bk. 17. 49. -२ To shut up, confine. -३ To besiege. -४ To hold fast, grasp. -*Caus.* To obstruct, impede, block, besiege.

आरोधनम् Ved. १ Obstruction, means of obstruction. -२ A secret place, innermost part.

आरुषी N. of a daughter of Manu and mother of और्व.

आरुष्करम् The fruit of the tree called भलातक q. v.

आरुह् 1 P. १ To ascend, mount, bestride, get upon (with acc., sometimes loc.); सिंहासनमारुहोह K. 111; आरुहू रथादिषु Bk. 14. 8; आरुहकुलालचकमिव Mu. 5. 5; mounted on a potter's wheel; ७. 12. -२ To ride upon, get ascendancy over, domineer over (fig.); उष्णल भृत्यमिव मामारोहुमिच्छसि Mu. 3; Pt. 1. 36. -३ To venture upon, undertake, enter upon, make; प्रतिज्ञामारोहुं पुनरापि चलस्येष चरणः Mu. 3. 30, 27; so यौवनारुह, योगारुह. -४ To attain, gain, get to, reach; सौन्दर्यस्य पारमारुहा न वा Dk. 88; Ki 2. 13; तुलां यदारोहति दन्तवाससा Ku. 5. 34; आरोह कुमदाकरोपमाम् R. 19. 34. The senses of this root are modified according to the noun with which it is joined; आरुहस्था Ku. 7. 67 excited to anger; तदागमारुहुप्रहर्षः R. 5. 61; मन्त्रिपदमारुहः Mu. 6; तर्कारुहा 6. 19 engaged in guessing; S. 5. 9; शीत्रं बुद्धिमारोहति S. B. strikes the mind; यौवनपदवीमारुहः attained his majority; अवस्थान्तरमारुहा M. 3; संशयं पुनरारुहा H. 1. 7 running a risk; संशयमारुहोह शैलः Ki. 13. 16. -*Caus.* (रोह-प-यति) १ To cause to go up or ascend, raise up, elevate; अमात्योऽस्मान्पुरातनीमवस्थामारोपयिष्यति Mu. 2 will raise or elevate; शूलानारोपयेत् Y. 2. 273; आरोपिता मनोविषयमात्मनः Ku. 6. 17. -२ To cause to mount or sit (on oneself) (अत्म.); करेणुरारोहयते निषादिनम् Si. 12. 5. -३ To cause to grow, plant (lit.). -४ To establish, instal, seat (fig.); राज्ये चारोपिता वयम् Mu. 7. 18; इत्यारोपितुत्रास्ते R. 15. 91. -५ To cause, produce, bring out; उच्चाणम् K. 105; प्रणयम् 134, 142; आरोपितप्रीतिरभूत 173, 212; प्रतापमारोपयितुम् 110, 119 show or exhibit. -६ To place, fix, direct; अच्छकमारोप्य placing in the lap; R. 3. 26, 14. 27; Ku. 1. 37; चक्षुः० cast a look at; Pt. 1. 243; आशीवदिमारोपयन्तः Ki. 18. 46 conferring or pronouncing; आभरणभारमद्वगेषु नारोपयन्ति K. 203 put or wear; पत्रे आरोपितं कुरु S. 6. commit to paper; आरोप्यते शिला शैले H. 2. 46. -७ To